

Katarina 2/3

Regelrådet Regelrådet <regelradet@regelradet.se>

Remiss: Ändring av Skolverkets föreskrifter om kunskapskrav i grundskolan och specialskolan (läsförståelse i årskurs 1)

1 meddelande

Anna.Medin@skolverket.se <Anna.Medin@skolverket.se>

10 februari 2016 10:13

Hemlig kopia: regelradet@regelradet.se

Hej!

Härmed remitterar Skolverket förslag till ändringsföreskrifter om kunskapskrav i grundskolan och specialskolan. Det handlar om läsförståelse i årskurs 1. Bifogat finns även en konsekvensutredning inklusive en barnkonsekvensanalys,

Anledningen till att dessa ändringsföreskrifter tas fram är Skolverkets regeringsuppdrag om att utarbeta kunskapskrav i läsförståelse inom ramen för ämnet svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1. Generaldirektören har fattat beslut den 27 januari och uppdraget ska redovisas till regeringen den 15 februari. Innehållet i de nya kunskapskraven är alltså redan beslutat.

Innan Skolverket kan besluta dessa ändringsföreskrifter måste regeringen först ändra bestämmelsen om i vilka årskurser kunskapskrav ska finnas, 9 kap. 2 § skolförordningen. Meningen är att kunskapskraven ska tillämpas från höstterminen 2016.

De nya texterna om läsförståelse återfinns en bit in i dokumenten och är markerade med streck i marginalen, eftersom avsnittet/rubriken före och efter de nu ändrade rubrikerna måste klippas in i ändringsföreskrifterna.

Välkommen att lämna synpunkter senast **torsdagen den 3 mars 2016**.

Skolverkets diarienummer är 6.1.2-2016:100.

Med vänlig hälsning,

Anna Medin
Jurist

SKOLVERKET, Förskole- och grundskoleenheten
Fleminggatan 14
106 20 Stockholm

Telefon: 08-527 331 54

3 bilagor

Konsekvensutredning_läsförståelse.pdf
62K

remiss åk 1_ grundskolan.pdf
141K

remiss åk 1_specialskolan.pdf
77K

Konsekvensutredning avseende förslag till kunskapskrav i läsförståelse i årskurs 1

Innehållet i konsekvensutredningen utgår från 6 och 7 §§ i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Skolverket har på uppdrag av regeringen (U2015/03529/S) utarbetat kunskapskrav i läsförståelse inom ramen för ämnet svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1, Skolverkets diarienummer 2014:884.

Under förutsättning att regeringen ändrar bestämmelsen i skolförordningen (2011:185) om i vilka årskurser kunskapskrav ska finnas, till att även omfatta nu aktuella kunskapskrav, avser Skolverket att meddela föreskrifter om sådana krav. Bestämmelser om i vilka årskurser kunskapskrav ska finnas finns i 9 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Bakgrund

Regeringen har den 17 juni 2015 gett Skolverket i uppdrag att ta fram kunskapskrav i läsförståelse i årskurs 1. Skolverket redovisar uppdraget till regeringen den 15 februari 2016, vilket har föregåtts av GD-beslut vid föredragning den 27 januari 2016.

Av budgetpropositionen för 2015 (prop. 2014/15:1, s. 167) framgår att regeringen anser att kunskapskravet bör införas under 2016.

Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad som ska uppnås (jfr 6 § 1)

PISA-undersökningen från 2012 visar att resultaten i den svenska skolan fortsätter att sjunka i bl.a. läsförståelse. Resultaten på de nationella proven i årskurs 3 som genomfördes våren 2014 visar att många elever inte når upp till kravnivån i svenska.

Att elever har en god läs- och skrivförmåga är avgörande för hur väl de lyckas nå kunskapskraven i alla grundskolans ämnen och även för hur de lyckas med fortsatta studier. En god läs- och skrivförmåga har även en avgörande betydelse för möjligheten till sysselsättning och att vara en aktiv samhällsmedborgare.

Det är av stor vikt att insatser sätts in tidigt eftersom det är avgörande för att förebygga att eleverna senare utvecklar problem med läs- och skrivförmågan. Insatser redan i de första årskurserna stärker dessutom skolans möjlighet att bryta kopplingen mellan elevernas resultat och föräldrarnas utbildningsnivå.

2. Alternativa lösningar (6 § 2)

Vid framtagandet av kunskapskrav har Skolverket inhämtat synpunkter från experter inom området, verksamma lärare och elevrepresentanter har involverats. Skolverket har vidare inhämtat synpunkter från utredningen om en läsa-skriva-räkna-garanti (U 2015:04). Skolverket har eftersträvat en så god förankring som möjligt hos andra relevanta myndigheter och aktörer på området, t.ex. Statens skolinspektion, Specialpedagogiska skolmyndigheten och

2016-02-10
Dnr 6.1.2-2016:100

Sameskolstyrelsen. Samråd har skett med experter inom läsforskning och representanter från elevorganisationer.

Mot denna bakgrund bedömer Skolverket att kunskapskraven har utformats på bästa sätt och att inga alternativa lösningar är aktuella.

3. Berörda (6 § 3)

Reglerna berör elever i årskurs 1 i grundskolan, specialskolan och sameskolan samt de lärare som undervisar i årskurs 1 i dessa skolformer.

Enligt Skolverkets statistik gick läsåret 2014/15 113 339 elever i årskurs 1 i grundskolan och 36 elever i årskurs 1 i specialskolan.

4. Kostnadsmässiga och andra konsekvenser av regleringen och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen (6 § 5)

En långvarig konsekvens av att dessa kunskapskrav tas fram bör bli att fler elever utvecklar en god läs- och skrivförmåga samt att färre elever utvecklar problem med läs- och skrivförmågan.

Kostnadsmässiga konsekvenser

Skolverket bedömer inte att ändringsföreskriften medför några ekonomiska konsekvenser.

Mänskliga rättigheter och icke-diskriminering

Skolverket tar hänsyn till frågor som rör mänskliga rättigheter och icke-diskriminering. I Skolverkets instruktion lyfts vissa grupper och delar av rättigheterna fram. Det gäller barns rättigheter, jämställdhetsperspektivet, funktionshindersperspektivet och nationella minoriteter.

Barnets rättigheter, barnkonsekvensanalys

Förslaget är förenligt med barnkonventionens artiklar och bestämmelsen i 1 kap. 10 § skollagen om att barnets bästa ska vara utgångspunkt i all utbildning. Skolverket bedömer att förslaget är förenligt med barnets bästa. Skolverket har vid framtagandet av de nya kunskapskraven inhämtat barnens egna åsikter genom samråd med elever som representerat elevorganisationer.

Jämställdhetsperspektivet, funktionshindersperspektivet och de nationella minoriteterna

Skolverket bedömer inte att det i ändringsföreskriften behöver tas någon särskild hänsyn med anledning av jämställdhetsperspektivet, funktionshindersperspektivet eller med anledning av de nationella minoriteterna.

5. Överensstämmelse med EU-lagstiftning (6 § 6)

Det finns inga EU-bestämmelser om kunskapskrav i läsförståelse.

Det finns en gemensam europeisk referensram för språk – GERS. Vid framtagande av kunskapskraven i läsförståelse har GERS inte beaktats eftersom referensramen inte beskriver utveckling av modersmål eller andraspråk.

6. Ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser (6 § 7)

Kunskapskraven planeras att träda ikraft inför höstterminen 2016.

Till kunskapskraven kommer Skolverket även att ta fram obligatoriska bedömningsstöd i grundskolan och specialskolan utifrån de nya kunskapskraven i årskurs 1. Dessutom tas ett obligatoriskt bedömningsstöd för läs- och skrivutveckling fram för grundsärskolans årskurs 1.

Skolverket ser att riktade insatser mot specialskolan kan behövas.

Kommuner och Landsting

7. En redogörelse för proportionalitetsbedömning enligt 14 kap. 3 § regeringsformen (8 §)

Föreskrifterna innebär inte någon inskränkning i den kommunala självstyrelsen.

8. Om förslagen påverkar kostnaderna eller intäkterna för kommuner eller landsting ska en beräkning av dessa konsekvenser redovisas

Föreskrifterna påverkar inte kostnaderna eller intäkterna för kommuner eller landsting.

Företag

9. Antal berörda företag och vilka branscher de är verksamma i samt storleken på företagen (7 § 1)

De företag som berörs är grundskolor med enskilda huvudmän. Det finns ca 580 enskilda huvudmän för grundskolor. Det finns inga fristående specialskolor och sameskolor.

10. Vilken tidsåtgång kan regleringen föra med sig för företagen och vad innebär den för företagens administrativa kostnader (7 § 2)

Regleringen innebär inte någon extra tidsåtgång för företag och innebär inga ökade administrativa kostnader.

11. Följer några andra kostnader för företagen och vilka förändringar kan de behöva vidta till följd av regleringen (7 § 3)

Regleringen innebär inte några andra kostnader för företagen. Inga förändringar behöver vidtas till följd av regleringen.

12. Påverkan på konkurrensförhållanden för företagen (7 § 4)

Regleringen innebär inte någon påverkan på företagens konkurrensförhållanden.

13. Övrig påverkan på företagen (7 § 5)

Regleringen innebär inte någon övrig påverkan på företag.

Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen;

beslutade den datum månad 2016.

Med stöd av 3 § förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet föreskriver Skolverket att bilagan till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:19) om kunskapskrav för grundskolans ämnen ska ha följande lydelse.

Bilaga¹

KUNSKAPSKRAV I ÄMNET BILD

KUNSKAPSKRAV I ÄMNET SLÖJD

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 6	Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 6	Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 6	Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 6	Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 6
Eleven kan på ett enkelt och delvis genomarbetat sätt formge och framställa enkla slöjdföremål i olika material utifrån instruktioner. I arbetet med några hantverkstekniker kan eleven använda handverktyg,	Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.	Eleven kan på ett utvecklat och relativt väl genomarbetat sätt formge och framställa enkla slöjdföremål i olika material utifrån instruktioner. I arbetet med några hantverkstekniker kan eleven	Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.	Eleven kan på ett välutvecklat och väl genomarbetat sätt formge och framställa enkla slöjdföremål i olika material utifrån instruktioner. I arbetet med några hantverkstekniker kan eleven använda

¹ Senaste lydelse SKOLFS 2015:44

<p>redskap och maskiner på ett säkert och i huvudsak fungerande sätt. Utifrån syftet med slöjdarbetet och någon miljöaspekt väljer eleven tillvägagångssätt och ger enkla motiveringar till sina val. Eleven kan i slöjdarbetet bidra till att utveckla idéer med hjälp av erbjudet inspirationsmaterial. Under arbetsprocessen bidrar eleven till att formulera och välja handlingsalternativ som leder framåt.</p> <p>Eleven kan ge enkla omdömen om sin arbetsinsats och hur den har påverkat slöjdföremålets kvalitet. Dessutom tolkar eleven slöjdföremåls uttryck och för då enkla</p>		<p>använda handverktyg, redskap och maskiner på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Utifrån syftet med slöjdarbetet och någon miljöaspekt väljer eleven tillvägagångssätt och ger utvecklade motiveringar till sina val. Eleven kan i slöjdarbetet utveckla idéer med hjälp av erbjudet inspirationsmaterial. Under arbetsprocessen formulerar och väljer eleven handlingsalternativ som efter någon bearbetning leder framåt.</p> <p>Eleven kan ge utvecklade omdömen om sin arbetsinsats och hur den har påverkat slöjdföremålets kvalitet. Dessutom</p>	<p>handverktyg, redskap och maskiner på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Utifrån syftet med slöjdarbetet och någon miljöaspekt väljer eleven tillvägagångssätt och ger välutvecklade motiveringar till sina val. Eleven kan i slöjdarbetet utveckla idéer med hjälp av erbjudet inspirationsmaterial och sådant som eleven själv har sökt upp. Under arbetsprocessen formulerar och väljer eleven handlingsalternativ som leder framåt.</p> <p>Eleven kan ge välutvecklade omdömen om sin arbetsinsats och hur den har påverkat slöjdföremålets</p>
--	--	---	--

resonemang om symboler, färg, form och material.		tolkar eleven slöjdföremåls uttryck och för då utvecklade resonemang om symboler, färg, form och material.		ts kvalitet. Dessutom tolkar eleven slöjdföremåls uttryck och för då välutvecklade resonemang om symboler, färg, form och material.
--	--	---	--	--

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 9	Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 9	Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 9	Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 9	Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 9
Eleven kan på ett enkelt och delvis genomarbetat sätt formge och framställa slöjdföremål i olika material utifrån instruktionerna . I slöjdarbetet kan eleven använda handverktyg, redskap och maskiner på ett säkert och i huvudsak fungerande sätt. Utifrån syftet med slöjdarbetet och kvalitets- och miljöaspekter	Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.	Eleven kan på ett utvecklat och relativt väl genomarbetat sätt formge och framställa slöjdföremål i olika material utifrån instruktionerna och delvis egna initiativ . I slöjdarbetet kan eleven använda handverktyg, redskap och maskiner på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Utifrån syftet med	Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.	Eleven kan på ett välutvecklat och väl genomarbetat sätt formge och framställa slöjdföremål i olika material utifrån instruktionerna och egna initiativ . I slöjdarbetet kan eleven använda handverktyg, redskap och maskiner på ett säkert och ändamålsenligt sätt med precision . Utifrån syftet med slöjdarbetet

4 (7)

<p>väljer eleven tillvägagångssätt och ger enkla motiveringar till sina val. Eleven kan i slöjdarbetet bidra till att utveckla idéer med hjälp av erbjudet inspirationsmaterial. Dessutom kan eleven pröva hur material och hantverkstekniker kan kombineras med hänsyn till föremålets form och funktion. Under arbetsprocessen bidrar eleven till att formulera och välja handlingsalternativ som leder framåt.</p> <p>Eleven kan ge enkla omdömen om arbetsprocessen med viss användning av slöjdspecifika begrepp och visar då på</p>		<p>slöjdarbetet och kvalitets- och miljöaspekter väljer eleven tillvägagångssätt och ger utvecklade motiveringar till sina val. Eleven kan i slöjdarbetet utveckla idéer med hjälp av erbjudet inspirationsmaterial. Dessutom kan eleven pröva och ompröva hur material och hantverkstekniker kan kombineras med hänsyn till föremålets form och funktion. Under arbetsprocessen formulerar och väljer eleven handlingsalternativ som efter någon bearbetning leder framåt.</p> <p>Eleven kan ge utvecklade omdömen om</p>		<p>och kvalitets- och miljöaspekter väljer eleven tillvägagångssätt och ger välutvecklade motiveringar till sina val. Eleven kan i slöjdarbetet utveckla idéer med hjälp av erbjudet inspirationsmaterial och sådant som eleven själv har sökt upp. Dessutom kan eleven systematiskt pröva och ompröva hur material och hantverkstekniker kan kombineras med hänsyn till föremålets form och funktion. Under arbetsprocessen formulerar och väljer eleven handlingsalternativ som leder framåt.</p> <p>Eleven kan ge</p>
---	--	---	--	---

<p>enkla samband mellan form, funktion och kvalitet. Dessutom tolkar eleven slöjdföremåls uttryck och för då enkla resonemang med kopplingar till egna erfarenheter samt trender och traditioner i olika kulturer.</p>		<p>arbetsprocessen med relativt god användning av slöjdspecifika begrepp och visar då på enkla samband mellan form, funktion och kvalitet. Dessutom tolkar eleven slöjdföremåls uttryck och för då utvecklade resonemang med kopplingar till egna erfarenheter samt trender och traditioner i olika kulturer.</p>		<p>välutvecklad e omdömen om arbetsprocessen med god användning av slöjdspecifika begrepp och visar då på enkla samband mellan form, funktion och kvalitet. Dessutom tolkar eleven slöjdföremåls uttryck och för då välutvecklad e resonemang med kopplingar till egna erfarenheter samt trender och traditioner i olika kulturer.</p>
---	--	---	--	---

KUNSKAPSKRAV I ÄMNET SVENSKA

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1

Eleven kan läsa meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerade sätt. Genom att kommentera och återge någon för eleven viktig del av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor kan eleven också uppmärksamma när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter som eleven lyssnat till kan eleven föra enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämföra detta med egna erfarenheter.

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1, för elever i specialskolan som läser enligt grundskolans kursplan i ämnet svenska

Eleven kan läsa meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda lässtrategier på ett delvis fungerade sätt. Genom att ge någon kommentar om och återge någon för eleven viktig del av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor kan eleven också uppmärksamma när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter kan eleven föra enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämföra detta med egna erfarenheter.

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 3

KUNSKAPSKRAV I ÄMNET SVENSKA SOM ANDRASPRÅK

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1

Eleven kan läsa meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda ljudningsstrategi och helordsläsning på ett delvis fungerade sätt. Genom att kommentera och återge någon för eleven viktig del av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor kan eleven också uppmärksamma när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter som eleven lyssnat till kan eleven utifrån sina egna referensramar föra enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämföra detta med egna erfarenheter.

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1, för elever i specialskolan som läser enligt grundskolans kursplan i ämnet svenska som andraspråk

Eleven kan läsa meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda lässtrategier på ett delvis fungerade sätt. Genom att ge någon kommentar om och återge någon för eleven viktig del av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor kan eleven också uppmärksamma när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter kan eleven utifrån sina egna referensramar föra enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämföra detta med egna erfarenheter.

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 3

KUNSKAPSKRAV I ÄMNET TECKENSPRÅK FÖR HÖRANDE

Dessa föreskrifter träder i kraft den dag datum 2016.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande

Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:57) om kunskapskrav för vissa ämnen i specialskolan;

beslutade den datum månad 2016.

Med stöd av 3 § förordningen (SKOLFS 2010:250) om läroplan för specialskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet i vissa fall föreskriver Skolverket att bilagan till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:57) om kunskapskrav för vissa ämnen i specialskolan ska ha följande lydelse.

Bilaga

Engelska för döva och hörselskadade

Rörelse och drama

Tabell för kunskapskrav i rörelse och drama kommer att föras in här.

Svenska för döva och hörselskadade

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i läsförståelse i slutet av årskurs 1

Eleven kan läsa meningar i enkla, bekanta och elevnära texter genom att använda lässtrategier på ett delvis fungerade sätt. Genom att ge någon kommentar om och återge någon för eleven viktig del av innehållet på ett enkelt sätt visar eleven begynnande läsförståelse. Med stöd av bilder eller frågor kan eleven också uppmärksamma när det uppstår problem med läsningen av ord eller med förståelse av sammanhanget och prövar då att läsa om och korrigera sig själv. I samtal om texter kan eleven föra enkla resonemang om texters tydligt framträdande innehåll och jämföra detta med egna erfarenheter.

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 4

Teckenspråk för döva och hörselskadade

Dessa föreskrifter träder i kraft den dag datum 2016.

På Skolverkets vägnar

GENERALDIREKTÖREN

Föredragande